

DE HOOFDREDACTEUR VAN *DE TIJD* EN DE INDONESISCHE KWESTIE

R. Rottier

'Ik heb je gesteund waar ik kan en zal dit blijven doen, zelfs onder brandmerk van Van Mookiaan en de consequenties daarvan.' Dit schreef Piet Kerstens op 4 september 1946, zo'n vier maanden na zijn benoeming tot hoofdredacteur van het dagblad *De Tijd*, aan luitenant-gouverneur-generaal dr. H.J. van Mook, de hoogste Nederlandse gezagsdrager in Nederlands-Indië.¹

De consequenties van zijn verdediging van de door Van Mook voorgestane onderhandelingen met Soekarno en de zijnen, werden Kerstens al snel duidelijk: abonnementen werden opgezegd en uiteindelijk kreeg hij zijn ontslag per 1 juni 1947.

Dit was het lot van een hoofdredacteur die zich een geroepene voelde, maar die zijn achterban, als het ging om kennis van en inzicht in de beweegredenen van het Indonesisch nationalisme, niet zozeer in Nederland, maar in Indonesië had zitten. Ook het lot van een geroepene die zijn apostolisch werk verrichtte onder Nederlanders, die hijzelf karakteriseerde als 'bekrompen en eigengereid',² zonder echter met deze kwalificaties in de praktijk veel rekening te houden. Maar vooral ook het lot van een geroepene die door de leiding van de door hem gebruikte spreekbuis in de steek werd gelaten.

Eind 1946 barst er in Nederland een veelal emotionele discussie los over het akkoord van Linggadjati. Een jaar eerder, op 17 augustus 1945 heeft Soekarno de onafhankelijke Republiek Indonesië uitgeroepen, die grote delen van Java en Sumatra onder controle heeft. Dit roept voor Nederland een aantal problemen in het leven waar uiterst moeizaam mee omgegaan wordt: moet er onderhandeld worden met Soekarno, die als handlanger van de Japanners wordt gezien, dient de Republiek erkend te worden en over welke eilanden mag de republiek dan het gezag uitoefenen, kan de rijkseenheid gehandhaafd blijven?

Op 15 november 1946 wordt er een akkoord te Linggadjati bereikt tussen de Nederlandse Commissie-Generaal onder leiding van W. Schermerhorn en de delegatie van de Indonesische Republiek met aan het hoofd S. Sjahrir. In artikel 1 van dit akkoord erkent de Nederlandse regering de

1. Kerstens aan H.J. van Mook, 4 september 1946, archief P.A. Kerstens, nr. 71, Algemeen Rijksarchief 's-Gravenhage.

2. Ibidem.